

Palwed

ning

50
Öppetussed

Keige Ewangeliummide järrele
foggona Nasta läbbi

Laulo wiši järrele sätud/
ning ka

X Kunninga Sawida
Laulo

Neist on

SEJSE Pattustpöörmissse
ning

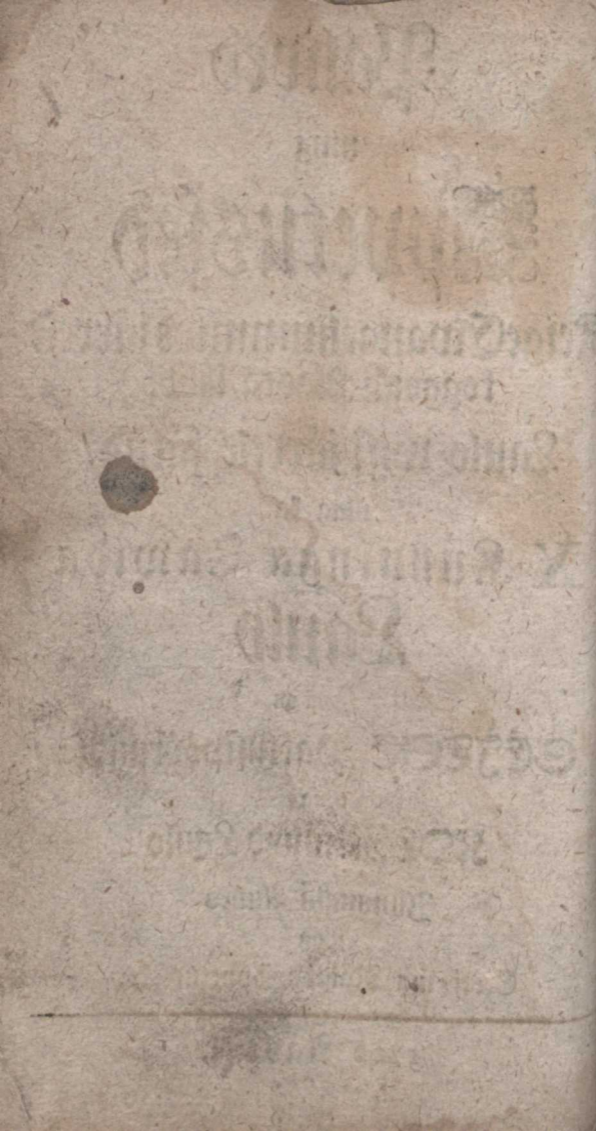
KDEM muud Laulo

Jummala Nuuks
ning

Cesti ma Rahwa Öppetussels.

1722 Nastaal.

Esimesel Kristusse Tullemise Pühhal.

Sihke lahti süddamed, Waggad! hüüd'e keigest wäest
Et need wäesed pattu'ed är'awad sest patto unnest.
Auo Kuningas! nüüd tulle, Anna omma armo
mulle.

^{2.}
Oh tulle Jesuke! Mo süddames nüüd ella
Oh Isand, kaitse mind, Mo ärrapööstia olle:
So kallim ehte on Arm, heldus, tassandus
Se olgo, pallun ma, mo hinge warrandus.

^{3.}
Mo jure tülled sa, oh Jesus lunnastaja;
Mo eest sa kannatand, mo hinge jubhataja
So jure tullen ma nüüd keigest süddamest,
So ommaks jägo hing ning ihho iggawest.

II. Krist. Tull. Pühhal.

Patto unnest ärka ülies, ärra ella hõleta,
Siis sind Jesus kannab sülles Siin ning värrast ot'ata
Ma ning taewas hukka läwad, Temma sannad ilka jawad.

^{2.}
Se koftomoistia Käl jouab tulla pea
Reing nuhtleb kurjad keik, ke tehha hääd ei tää
Sest pallu Jummalat ning wakwa järgeste
Siis temma riki saad sa wimal's rõõmsaste.

III. Krist. Tull. Pühhal.

Ukspäines Jesus woib keik kurjad kawatada,
Ke tedda palluwad, neil woib La aabi jata
Ke patto wiikawad, neid Jesus rõõmustab
Ke waene, rummal on, se temmalt tarust saab.

Oh õnnisteggia! sa olled taewast tulnud
 Ning ello mulle toond; se on mo õnneks olnud
 Ke pattud kahhetseb, ning ussub tõeste
 Se pääseb patto kääst so armo rigise.

IV. Krist. Tullem. Pühhal.

Kui sind Jummal sureks panneb, Noua ikka allandust
 Keik hääd Jummal üksi annab, Otsi hinge warrandust;
 Kui sa süddant puhtaks teed, Süddames siis Jesust nä

Mis aitab se, et sind, mo Jesus, suhho wottan,
 Kui ollen holeta, ning kurja tehha tõttan
 Oh te, et süddamest, ning hädä aial ka
 Sind julgest tunnistat ning ilmakartmata.

Joulo I. Pühhal.

Ilmale sa olled tulnud, Helde Jesus, armo täis
 Kurja waimo woitja olnud, Karri lainud patto kõis
 Kallis õnnisteggia! Wotta mind nüüd ommaks ka.

Petlemma lauta sees sul õiget asjed polnud
 Mo helde Jesuke, ke mulle appi tulnud,
 Mo süddant, pallun ma, so honeks walmista
 Ning ella selle sees, mind pattust puhhasta.

Et Kristus sündinud, mo südda rõmustelle
 Müüd Jummal armoga meid tulnud katsma jälle.
 Oh helde Jesuke! mo rõmuse sündsid sa
 Ja leige rahwale, oh õnnisteggia!

Joulo II. Pühhal.

Se pühha Tchwannus, mis tõssi, tunnistab
 Kristusse pärrast, sest üht rasket surma saab;
 Oh wägga õnsad on, ke tõe tunnistawad
 Eht nemmad palgaks kül sin risti surma sawad.

Jesus maggab hõlge pääl
 Sest ma ollen rõmus tääl
 Waewa minno pärrast näggi;
 Münda satis mulle wäggi.

Pörgo wallust päse da allandikko melega,
 Temma wottis allandada Ennast, et ma woiksin sada
 Tassaseks sin süddamest; Allandikkuks keigest wääst.
 Kurrati ma ninda woitan, Patto himmo kinni kōitan,
 Kui ma ollen tassane, Allandik kui Jesuke.
 Wimati keik wallo löppeb, Kui mo südda kirjast öppeb;
 Helde Jesus, aita mind, Iggawest ma tannan sind.

Mul anna finnitust, kui Ma pääl kiusatakse
 So nimme pärrast mind, ning hirmsast waewatakse.
 Kui Lehwanussega ma pean surrema
 Mind sata taewast siis ka lahti näggema.

Joulo III. Pühhal.

Sinna Jesus, Issa sanna, Waimo tarkust mulle anna
 Et ma wottan wasto sind, Kui sa heldest kutsud mind.
 Ke sind polle wastowotnud, Eiga sinno jure tõtnud,
 Lähwad hukka iggawest, Ning ei päse pörgo kääst;
 Te, et sinno pole hoian, Ning so jures armo leian,
 Gest jaäl löppeb pimmedus, Kus on sinno walgustus.

Pühhapäwal pärrast Joulo.

JESUS on üks abbimees Deil, ke pattud kahhesewad,
 Kasso polle JESUSest Deil, ke pattud armatsewad
 JESUS pühhad õnsaks teeb, Pattusteale wallo jaab.

Ukspäines JESUS woib keik kurja kaotada,
 Ke tedda palluwad, neil woib Ta abbi sata,
 Ke patto wihkawad, neid temma rõmustab
 Ke waene rummal on, se temmalt tarkust saab.

Neari Pühhal.

JESUS! kaota mo pattud leika ärra kurja tõ,
 Gest sa olled mahhamatnud Deid sa omma hanase;
 Pühhata mind heldeste, Et sind nouan järgeste
 Ella minno süddames, Armas JESUS iggawest.

Mis tahhad sinna nüüd mul üks aastaks anda,
 Mo helde JESUS? oh wotta murret kanda
 Et ollen sinno laps, ning sinna minno hüüs
 Ma ollen rikkas kü, ning tõest õnnis siis.

Pühhap. pärr. Near. Pühh.

Sind, Jesus, kasteti Jordani jõe sisse:
 Mo hinge rojastust oh pesse puhtaks isse;
 Mind pattust puhhast, ning rõõmsa hälega
 Siis ütle minnule: mo poeg nüüd olled sa.

2.
 Jummal rõõmsaid sannumid kullutab mul taewast,
 Ehk rist kippub minno pääl, ei ma holi waewast
 Kui rist tulleb, tulleb se minno Jäsa käest
 Kõl La pea lõppetab sedda ommast wäest.

Kolme Kuninga Pühhal.

Kui targad ommal maal on ue tahhe näinud
 Siis warsti warmalt need on JEsust katsma läinud
 Sa kutsud, Jummal, ka keik waesed pagganad
 Sest nüüd ning iggawest meilt kitust, tanno saab.

2.
 Pagganad sa kutsud, Jummal, Omma Poia rigise
 Te, et se, ke eal rummal, Tulleb süna ruttuste
 Te, mo armas helde Jäsa, Et ma saan so armust õssa.

I. Pühhap. pärrast 3. Kun. Pühh.

Jäsand, aita et ma nouan Sinno õigust järgeste
 Et ma sedda tehha jowan, Mis sa käsSid heldeste
 JEsus aita, et, kui sa, Minna saaksin targaks ka.

2.
 Sa kuled, JEsuke, so Wannemade sanna
 Et sanna kulen ka, Mul omma armo anna
 Et minna ikka teen, mis käsib sinno Jäsa
 Siis ollen õiete So pärris sugguõssa.

3.
 Kui lõppeb minno nou, Kui minnul polle rõmo
 Siis õsta, JEsus sind; Oh anna sinna armo.
 Et sind, mo JEsuke, Ma leian hädda sees
 Siis kaüb kurwastus, Kui olled abbimees.

II. Pühhap. pärrast 3. Kun. Pühh.

Kui sul middakit on waja, pallu JEsust süddamest
 Et La tahhaks sulle sata, Mis sul tarwis igganest,
 Weest teeb temma wina kõi, Pallu, siis keik annab sul.

Sa wibid saggedast, Mo ²JEsus hädä aial
 Ei tunne römo ma, Siin ilmas eiga maial
 Ma täan siiski se, Et jouab sinno abbi
 Sa täsfud wibimist So rohke armo läbbi.

III. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Et ei woi sind rohhud aita, Pallu JEsust süddamest
 Ei La wotta palwed laita, temma päästab hädä seest
 Täanna omma Jummalat, Kui sa jälle terweks saad.

Kui tahhad sa, siis woid sa, ²JEsus, parrandada
 Mo wiggadust, ning mul so abbi rohkest sata.
 Ei ükski mu, kui sa, woi aita Ilma pääl
 Kui sa ei aita mind, siis ollen hukkas tääl.

IV. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Aita JEsus, muido lähme hukka, kui ei aita sa,
 Patto pärrast waewa näme, Wotta meid neist päästada
 Waat! so sanna kuulwad ka Tuled, tulli, merre, Ma.

Urka ülles armas JEsus, päästa ²meid nüüd hädä seest
 Merre wöud katwad pea foggodusse laewokest
 Se risti tuul on suur, teeb kangel karrinat
 Oh Issand, waigista nüüd nende mürrinat.

V. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Kurrat puab sinno sanna Meie melest kirkuda
 JEsus! woinust meile anna, Kui meid tahhab rikkuda
 Et hä nisso olleme, Siis kui kohto tulleme.

Hääd semet külwad sa, mo ²JEsus, üksine,
 Se kurrat külwab, waid umbrohto kurjaste
 Mind walmista, et woin üks puhhas nisso olla
 Umrohust puhtaks saan, ja woin so riki tulla.

Aita kurja wasto panna Meid, ³oh JEsus, keigest wääst
 Kui se kurrat wottab anda Kurja nou, meid päästa seest
 Et kui kohto ette tullen Rõmms ma ning julge ollen.

VI. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Ole walmis innimenne, Mõtle sure hõlega,

Et sa olled maolenne, Surma tund on täadmata ;
Ussus süddant puhhasta, Siis sa häbbise ei sa.

2.
Te et so tullemist ma ussinaste otan
Mo helde JEsus, et so päle töest lotan
Ning õiget usko sa mo hinges süttita
Et keik mo ello sin woiks olla laitmata.

Marja Puhhast. Püh.

Põra pattust, innimenne, Surma wasto walmista,
Wata sinno minneminne Ilma päält on täadmata
Karta Jummalat, ning te temma tahtmist rõõmsaste.

2.
Kui kulda puhhastab se kullaseppa tulli,
Seep riet puhtaks teeb ; ni puhhastajaks olle
Wul JEsus ! üksnes mind so wäggi puhhastab
Et patto sündmisest mo südda lahti saab.

Ewang. IX. Pühhap. enne Krist. üllest. Püh.

Jummal winamägge harrib, Winapu on JEsus saäl
Kedda Jummal lapseks pärrib, Reid teeb puhhaks Ilma pääl
Te, et kui üks wõssoke Jaan so külge, JEsuke.

2.
So winamäkke mind mo armas Jummal satad ;
Oh aita, et ma teen hääl mehel, mis sa tahhad
Ehk kül on hädda, rist', ning monni kurwastus
Kui lõpneb ello aeg, siis lõpneb willetsus.

Ewang. VIII. Pühhap. enne Kr. üllest.

Siis so hinge seme kosjub, kui sa wihkad patto tööd,
Kus se kurri himmo wõssub, liast murrest kahjo nääd
Ke sin risti kannatab, Kedda Jummal armastab.

2.
So sanna rohkesti oh Jsfand kulutakse
Ja siiski kaswota kolm ossa õppetakse
So Waimu läbbi mind oh JEsus ärrata
Et woiksin õigusse ning ussus kaswada.

Ewang. Paasto Pühhapawal.

JEsus läab Jerusalemma, Teeb, et pimme jälle nääd
Kannatada tahhab temma, Omma surma enne tääd.
Surma lähhab minno hääks, Et mind pattust lahti teeks.

Sääl meel lähäd sa, mo ²Jesus, surma sisse
 Mind päästad patto süüsi, ning leppitad mind isse,
 Mo süddant ueks lo, et ma sind armastan
 So auuks woimust ka siin patto päle saan.

Ewang. Esimesf. Pühhap. Paast.

Jesus aita wastopanna, kui meid kurrat arwatleb,
 Julgust temima wasto anna, Kui ta hirno meile teeb
 Sinna woitsid minno hääks Tedda, et mul woimus jääks.

Se kurrat näitab meil au, rikkust, rõmo, warra
 Ning sega kiisab meid so õige te päält ärra
 Ma ollen nõdroke, oh Jesus aita mind,
 Et pääsen temma kääst, siis rännan ikka sind.

Ewang. II. Pühhap. Paastus.

Kui ma karjun, appi tulle Jesusand, kui ma pallun sind:
 Hädda sees mul arstiks olle Tawida Poeg aita mind.
 Pat on wäggew, kurrat ka; agga surem olled sa.

Eh! wottad abbi nüüd, mo ²Jesus, wiwitada
 Ja süiski tahhan ma so pole küssendada,
 Keif mis sa tootad, teed sinna tõeste
 Et pattust päästad mind, ma ussun julgeste

Ewang. III. Pühhap. Paastus.

Rigid, liinad seisma jäwad Sääl, kus õitseb waggadus
 Agga hukka nemmad läwad, kus on riid ning kaddedus
 Rahho liinad ehhitab, Rahho keif maad kosjutab.

Sa olled kurratid oh ²Jesus ärrawoitnud
 So surma läbbi ou meil armo walgus koitnud
 Oh rikku minno sees ka kurja waimo tõ
 Süis ellan siin ning sääl so rigis järgeste.

Ewang. IV. Pühhap. Paastus.

Kui sul, Jummal, ridid annab, Süa, jua rahha ka
 Waat, et südda murret kannab Sedda mitte raiskaba,
 Kui sa sedda pillotat, Süis sa wimaks hukka saad.

Et kül woid toita miud, sa olled ²Jesus näitnud

Kui wie leiwaga wiis tuhhad meest sa taitnud
 Mo südda uskmata, oh sedda parranda
 Sest mis on tarwis mul, keif, Jssand, annab sa.

Maria Kulutamisse Pühh.

Waat, mis immet kulutakse, Jummal innimesseks saab,
 Sedda lomaks nimmetakse, te ma- ilma ehhitab.
 Jummal teeb, mis tootab, ehk kül aega wiwitab.

Oh panne tähhele sa waene innimenne
 Mis ütleb Kabriel, et waene neitsikenne
 Pääb toma ilmale, te olnud iggawest
 Ke päästab kurratist, ka patto, surma kääst.

Evang. V. Pühhap. Paastus

Kui sind pilksjad wihestawad, Ehk sind wotwad laitada
 Ning kui nemmad teotawad, ärra wasto söima sa
 Ei te kahjo laitja keel Sellel, kel on wagga meel.

Ei folba ennesest need waesed innimesjed.
 Keif ommad pattused ning alwad maokesjed
 Sa üksi pattota, mo kallis JEsus,
 Mind pattust puhhasta, ning õigeks, waggaks te.

Evang. VI. pühhap. Paast. wata Kristusse
 I. Tullem. pühhal.
 Surel Neljal Päwal.

Mo hääks JEsus wottab tulla, Sest mo kohhus põlgada,
 Mis woib ma pääl kallis olla, Et mo sees woiks ellada
 JEsus, kes mul annab ka Dimma ihho werrega.

Kui tahhad JEsussest siin kasso, katsu läbbi
 So süddant lowwaste, sest muido saad sa hääbi;
 Ke patto armastab, ning wihtab waggadust,
 Ei sunni ueste, se soob, joob hukkatust.

Surel Redil.

JEsusi puaks risti külge, minno hääks keif kannatab
 Wallo, teotust ning külge, Patto woimust kaotab.
 Kui ma nüüd saan pühhaks siin, Lahtub iggawenne piin.
 Mo kallis JEsus on saurt hädä waewa näinud,

Et minna pääseksin, on temma surma lainud.
 Kui temma läbbi nüüd ma pattud surretan
 Ning ellan temmale, siis taewa rõmo saan.

Krist. üllestoum. I. pühhal.

Tanna pääsis surmast lahti JESUS õnnisteggia.
 Nüüd usi meil lahti tehti, Pattust, surmast pääseda
 Kui sa surred temmaga, Siis sind wottab ärrata.

Oh JESUS meie hääks sa kandsid risti koorma,
 Et ello saaksime, sa läksid meel surma
 Te, et ma patto tööd keik jättan süddamest
 Ehk surren ommeti ma ellan iggawest.

Krist. üllest. II. pühhal.

Ehk sind kurwastus sin waewab, Wihka ikka patto tö,
 JESUS aitab kui sa kaebad Omma hedda temmale
 JESUS ütleb: ussu mind, Neiqest häddast päästan sind.

Nüüd lõppeb Ilma pääw, ning õhto kätte jouab,
 Käl kaswab pimmedus, ning woiwust sada nouab,
 Et ma ei. eksi nüüd, mind JESUS juhata,
 Sest rummal, pimme on keik ilma sinnota.

Krist. üllest. III. pühhal.

Ke so heldust hilja warra, Armas JESUS, kulutab
 Ke ei lahku sinnust ärra Nurres temma rõmo saab.
 Sind ma püan JEsuke, Anna rahho minnule.

Oh helde JEsuke, sa kääsi, jalgo näitad
 Ja sure rõmoga ni ommad wennad täitad
 Ma ollen uskmatata, sest wiggast päästa mind
 Et ommas süddames ma saaksin nähha sind.

I. pühhap. pärr. Krist. üllestoum.

JESUS, rahho saatsid meile, Kui sa rousio hana seest
 Nüüd ka rahho annad neile, Ke sind noudwad süddamest
 Summalaga leppitad Mind, ning häddas rõmustad

Ma tannan JESUS sind, et olled leppitanud
 Mind omma JEsuga, keik wihha kaotanud

Mind pattust lahti te, ning hoia keige eest,
 Mis sin woib aiada so rahho süddamest.

II. Pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

Sinno eest kül murret kannab Sinno hinge karjane
 JEsus, woiwust sulle annab Hunti wasto allate
 Ke sin lotab temma päääl, Sessel on üks julge meel.

Kui püab iggapääw se pörgo hunt mind neelda,
 Ke wägga ablas on, siis wotta JEsus keelda;
 Sest päästnud olled sa mind temma kurko seest
 Müüd kaitse hoia mind kui omma tallekest.

III. Pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

Eh! kül pühha rahwa hädda Näikse raske ollewad;
 Siiski JEsus pörab sedda, Kui need taewa tullewad.
 Kristi aeg on ürrike, Rõõm on taewas allate.

Ma tabhan JEsuke, so järrel risti landa
 Ning willestusse sees sul ikka tänno anda.
 Ke wihtab patto tööd, ning külwab nuttoga
 Kül lõppeb pea rist, siis leikab rõmoga.

IV. Pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

Et ma-ilm ei karta hirmo, Wainitsussest holige
 Ei sa pärrast ennam armo Waewatakse järgeste
 Tõd mind tundma õppeta, sata pühha Waimoga.

Ke kartab Jummalat, sel poile tarwis karta
 Siin hädda surma sees; sest patto unnest ärka
 Müüd ülles innime, so helde JEsuke
 On teed sul walmistand, sind päästnud kalliste.

V. Pühhap. pärr. Kr. üllest.

Helde JEsus, meie patwed Kuulda armust tootad
 Pakkud pühha Waimo anded, Issa jure juhhatad,
 Et, kui tedda pallume, abbi same rohkeste.

Ke wihtab patto tööd, so tahtmist tehha püab
 Oh Jummal appi ka sind keiges häddas hüab
 Waat tedda tabhad sa ka ikka aitada

Ja käsüd tedda ka sind pärrast tännada.

Krist. Taewaminnem. Pühhal.

Taewa olled lainud sinna Meie õnneks, JEsuse
Te, et ikka tunnen minna Süddames si toeste
Jggapäwa taewa lään, Kui so järrel iggatsen.

2.
Ea JEsus taewa lainud nüüd pean ikka noudma
Mis iggawenne on, ning sinno jure joudma,
Dh ella minno sees, mind tundma õppeta
Mis sa mul saatnud taewaminnemisega.

VI. Pühhap. pärr. Kr. üllest.

Ke sind, JEsus! armastawad, Meid siin naeruks petakse
Sinno töt ke tunnistawad, Kohto ette wetakse
Ei moi eal leppida Waggad rummaladega.

2.
Ke julgest, selgeste so sanna kulutawad
Dh Jummal teotust siin ilmas palgaks sawad.
Sest JEsust, Issa ka, ma-ilm ei tunnege
Ei jowa arwada, mis õige tõssine.

Welligühhi 1. Pühhal.

Jssand seo kokko armus Kristi-rahwa hinge, meelt
Et need teniwad sind waimus, Andwad sulle süddant, keelt
Sinno Waim meid pühhitsego, Meie süddant puhhastago.

2.
Kes JEsust armastab, ning temma sanna peab
Dn armas Jummalal, se temma palwe wottab
Ding tulleb temmale, teeb asset temma sees,
Ei rikku tedda risti, waat! se on õnnis mees.

Welligühhi 11. Pühhal.

Wõtlege oh innimesed! Et meid Jummal armastand,
Temma poeg keif häddalised Dn jo rallist lunnastand,
Waggad sawad taewase, Kurjad lähwad pürgusse.

2.
Mi wägga Jummal on Ma-ilma armastand
Et omma pvia meil on issi läkkitand
Sesamma rõmustab, kes mures ellawad,
Sesamma walgustab keif waesed pimmedad.

Zellipühhi III. Pühhal.

Jesi kuisa tahhad teha, Kristussest kui ommeti
 Sinna otad armo nahha, polle sinna karjane,
 Sella uks on Kristus isse, Kes jääb kindlast temma sisse.

Warras, rõwel olled sinna, Ke sa meel patto teed,
 Ei se tahha lorda miina, Et sa karja lihha jööd
 Sest üks õige karjane Du kui JEsus tõsine.

Kolmaino Jummal pühha.

Ei sa waene inuimenne Moista pühha Waimo tõ,
 Ke on helde armolinne, Süanitat meid ueste
 Kui sind Jummal walgustab, Siis wast õiget tarkust saad.

Mis kurrat rikkunud, pääb JEsus parrandama,
 Sest meie peame siin ilmas pühha's sama;
 We, pühha Waimoga meid kasta JEsule
 Et meie sünnime siin ilmas ueste.

1. Pühhap. pärr. Kolmaino ic.

Ärra noua rikkus takka, Rahjo polle wae'us'sest;
 Se on rikkus, kui sa wagga olled teigest süddamest.
 Wae'us'ses sa rikkaks saad, kui sa kartad Jummalat.

Ke ellab sureste ning sureb patto ellus
 Ei ennam armo sa, waid maggab põrgo wallus.
 Oh Jummal hoia mind se hullo mele eest;
 Oh te, et rikka tööd ma põlgan iggawest.

II. Pühhap. pärr. Kolmaino ic.

Waat keif rahwast kutsub Jummal ehtosõmenaiale
 Agga surem hull on rummal, Ning ei tulle polege
 Polle murret näggemist, Tühja tööd on teggemist.

Suur Jummal meie eest kui tahhab murret kanda,
 Ning taewa warrandust meil' hingede kassuks anda
 Kui nouad ü'snes naest, ning härjad, põllo tööd
 Siis pimmedusse sa kui iggaweste jääd.

III. Pühhap. pärr. Kolmaino ic.

Ärra olle surelinne, ärra arwa ollewad

Teisi kurjemad ; ehk sinna ennast mõtled kolbawad.
 Ke siin ommas meles kolbab, Tedda Jummal tõest põlgab.

Keif waesed pattused siin ekfiwad kui lambad,
 Reid pörgo hunti kääst sa, helde JEsus, tombad
 Kui kuulwad sinno häält, so jure tulleswad,
 Waat, Jummal, Inglid ka, siis rõmustellesswad.

Jani Põwal.

Jummal teeb kõi tõeks sedda, mis ta ammo tootand,
 Temma pörab meie hädda, Seks ta poeg meid lunnastand ;
 Abbi patto wasto saad, kui sa JEsust himmustad.

Sind päästma patto seest so helde JEsus tulles ;
 Kui pallud hädda sees, so palwe temma kuleb
 Ning rahho tele sind ta wottab juhjata,
 Et keige risti al woid wahhesti puhkada.

IV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Teiste päle ärra tõsta Kurja kõnne ; pattune
 Jssi olled, wotta pesta Pattust omma süddame
 Kui sa teisi teotad, Seddasamma palka saad.

Kui sõgge sõggedat siin tahhab juhhatada
 Siis wottab teine teist tõest auko sisse sata.
 Mind JEsus walgusta, siis lõppeb pimmedus,
 Kui sa mind juhhatad, siis käub rummalus.

Maria Katsmaminnem. Põwal.

Rahho eal JEsus tulles, Siina toob ta rõmustust
 Sedda iggaurkõs kõi tunneb, Kel ta andnud walgustust ;
 Se on õnnis Ilma pääl, ning ka taewas üllewel.

Sa hästi maddalaks, ja ärra minne kõrgekõs
 JEsusse arm ning õn, siis sinnule saab selgekõs
 Ke uhkust armastab, ei nä se middakit,
 Keif palwed, kitused ei maksa ühtekit.

V. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Meis sa eal wottad tehha, Kui ei Jummal siggita,
 Kõi sa siis saad pea nähha, Et so waew on asjata
 Pallu korwast Jummalat, Ommast tõest siis kasso saad.

Ke kartab Jummalat ning kuleb temma sanna
 Sel tahhab temma ka, mis ihhul tarwis, anda
 Oh JEsus, aitamind, et järgest murretsen
 Mo waese hinge eest, so tahtmist ifka teen.

VI. pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Jnnimenne noua takka õigust, pühha ello ka.
 Silma kirjaks õlled wagga, kui ei südda ueks sa
 Walle-ust saäl tõeste, kus on näha patto tõ.

Ke wihtab liggimest, ei tahha andeks anda
 Siin temmal eksitust, pääb pärrast wallo kandma,
 Oh JEsus, targaks mind, ning õigeks, pühhaks te
 Et andeks annan süüd mo liggimestele.

VII. pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Ke siin usso sanna hoiab, Ning mis Jummal käsib, teeb
 Sedda Jummal ifka toitab, Et ka piisud ette loob
 Mis on tarwis annab ka omma lastel feelmata

Ke andnud parremat, se wähhemat ka annab,
 Ke hinge ehhitab, hoolt ihho eest ka kannab
 Mind õige ussoga, oh JEsus ehhita
 Kõl ihho toitust saab, kui pühhast ellan ma

VIII. pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Wallato! mis surustelled, Et kaid JEsu lauale,
 Hinge kahjuks rõmustelled, Et sa ristizinnime,
 Kui, mis Jummal tahhab, teed, Siis wast taewa riki lääd

Ei eal fibbowits woi winamarjo anda,
 Ei woi üks ohhakas siin wigi wilja kanda.
 Ke ellab patto sees, se seggab õppetust
 Ning satab nendele, ke kuulwad, hukkatust,

Pattune, mis ennast mõtled taewa riki tulleswad,
 Pattus ellad, siiski kiitled JEsu last end olleswad
 JEsus ütleb sinntle: sind ei tunne, taggane.

IX. pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Waat, ma silma lapsed tewad üllekohhut ifka pääal

Petwad, kunn i wannaks lãwad, Leine teist kũl kermest tããl
Wimaks lõppeb kawwalus, Tulleb kange huffatus.

2.

Kui teisi usfinast se ahne wottab petta
Ni kermest lasse mind mo wennal appi tõtta
Mind päästa ahnusest, et hããd teen waestele,
Ke woiwad wotta mind so taewa majase.

X. Pũhhap. pãrr. Kolm. 1c.

Kui sa pallud loõd kirja, Datto sisse siiski jããd,
Siis so palwe lãhhãb nurja, Süddant rõõwli auguks teed,
Süddant pattust puhhastã, Siis wast wagga olled sa.

2.

Ke põlgab Jummalat ning patto sanna kuleb
Se lãhhãb sõggedaks ka, kunn i nuhtlus tulleb.
Oh JEsus aita, et ma wottan mainitsust
Siis polle karta mul siin, ei sããl õnnetust.

XI. Pũhhap. pãrr. Kolm. 1c.

Ärra ennast õigeks arwa, Teisi ärrapõlgades,
Ei sa polle õhte karwa Parram ommas süddames;
Laites nãitad kawwalust, ning ka omnia tiggedust.

2.

Ke ennast üllendab, kũl tedda allandakse
Ke ennast allandab, tõest tedda üllendakse
Oh olle allandil, ning õtle usso sees:
Mo pãle hallastã, oh JEsus abbimees.

XII. Pũhhap. pãrr. Kolm. 1c.

Keleto ning kurt ma õilen, Kes mind wottab aitada;
Sinno jure minna tullen, JEsus õh mind parranda,
Et so sanna kulen ma, Sind ka jouan kitada.

2.

Meul õn suur hãdda kã, et minno emma sanud
Mind patto himmo sees, ning ilmãle ni tonud;
Sest rummal õn mo meel, mo moistus, mõtted ka;
Seks õtle, JEsus, sa mo wasto: Hewata!

XIII. Pũhhap. pãrr. Kolm. 1c.

Armasta sa keigest melest, Keinest õnnaast süddamest
Jummalat, ning keigest hingest Parrast omma liggimest,
Ni kui isfiennast sa armastad hã melega.

Keš eal Ilma päääl, se on so liggimenne ;
Sul olgo halle meel, kui on üks inimenne,
Kel, hädda, waewa sees so abbi tarwis lääb
Mi tedda armasta, et ta so abbi nääb.

XIV. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Armas JEsus, te mind puhtaks, Minna ollen rojane,
Sinna JEsand oh mind pühhaks, ning ka pattust lahti te.
JEsus kallis õppeja, Minno päle hallasta.

Mo usso kinnita, sest usso päle waatwad
So filmad JEsuke ; sa neile abbi satad,
Ke õige usjoga so päle lotawad
Ning abbi sinno kääst ükspäines otawad.

XV. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Oh sa waene inimenne, Ke sa liast murretses,
Eks sa olle immelinne, et sa mures waewa nääb,
Jummal ommaid armatses, Nende eest ka murretses.

Keik murre setta on, mis inimenne kannab
Siin omma ihho eest, kü Jummal toitust annab.
Oh Jummal aita mind, et nouan sinno õigust.
Kui ellad hinge sees, ei yudu ihhul toitust.

XVI. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Surm on patto palgaks sanud, Müüd keik peab surrema,
Kristus on meid awwitanud, Et surm ei sa teggema
Kahjo meil, kui ussume, Ellame ka pühhaste.

Oh aita JEsuke, et minna ellän sulle
Ning surren sinnule: mo hawa juve tulle,
Kui wiimne pääw on ka, mind armust ärrata,
Et õnna rõmo sees ma saan siis ellada.

XVII. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Ärra olle inimenne Omnas meles korsk ning uhk
Ärra olle surelinne, küllab pea tulleb puhk
Et sind Jummal allandab, Allandikko üllendab.

Ei aita kawatulus; se langeb kaewo siise
 Ke sedda muindele on kaewand; temma isse
 Laab hukka ekki elt, ta kãub ärra ka
 Sest ei niuggust woi suur Jummal sallida.

Ärra arwa pattuks sedda, Kui sa aitad liggimest,
 Kessel on suur rist ning hädda, Olle helde süddamest;
 Pühha päwa pühhitsed, Kui hääd ommal wennial teed.

Ke surelised on, neid tahhab allandada
 Suur Jummal; agga neid ta tahhab üllendada
 Ke nouwad allandust, ning õigust teggewad
 Ka tarlust üllewelt haäl meel oppewad.

Mihkli Päwal.

Hoiä ennast, inimenne; ärra ännä pahhandust
 Noortele, ei wannadele, Noua takka pühhitsust
 Et ka omma elloga Rahwast woiksid parrata.

Neid Inglikesi on se armolinne Jummal
 Meil andnud hoidiaks; sest ärra olle rummal,
 Ning ärra äia sa neid ärra pattoga
 Waid katsu, et so jure jäwad löpmata.

XVIII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Sa olled innime, ning Jummal Jesukenne
 Sa olled sündinud, ning siiski iggawenne;
 Suur on so wallitus, suur on ka siino au.
 Oh rikku waenlasti, ning nende kurja nou.

XIX. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Suur on minno hinge hädda, ei woi ükski parrata.
 Kui ei Jesus põra sedda, Siis lään hukka häbbiga
 Lulle Jesus arsti mind; Siis ma tahhan kita siid.

Ei woi üks innime neid pattuid andeks anda
 Suur Jummal ükspäines woi sedda hääd meil tehha,
 La päästab pattust meid, kui tedda pallume,
 Ning pühha Waimo wääst ka lindlasti ussime.

XX. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Jummal, armust olled sinna Pulmale mind kutsunud,
Aita, et woin siina miina Pulma ries ehitud
Keil ma:ilm on kutsutud, Agga piisut wallitstud.

Üks awo kunningas sa olled J²Esuke,
Sa wottad siiski mind so prutiks heldeste,
Ei pudu rõmo mul mo sures ristis tääl,
Ja soga iggawest ma ollen ühhes saäl.

XXI. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Mis sul Jummal wagga armast Dmmas sannas tootab
Edda ussu sinna kindlast, Jummal usko kinnitab
Kui sa ussüd hädda sees, Siis on Jummal abbimees.

Eh² piisti hädda kä, kui raske rist sind waewab,
Kui Jummal pälegi sul ennast hirmsaks näitab
Sa olle kannatlik siis sul ei tulle häbbi
Kui lotad, pallud ka, kül siis sa tunned abbi.

XXII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Kristus meie pattud maksnud, Annab andeks patto süüd
Keil, le rahho te päält elsnud, Kui need pattust põrwad nüüd
Kinda peab sinnust ka Wennaal andeks antama.

Kül raske on se wolg, mis minna ollen teinud,
Mul sinno wiha sest on wägga kangeks lainud.
Ma pallun: hallasta, ei jowa minna maksta
Oh anna järrele, mind patto koormast päästa.

XXIII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Oh armas Jummal aita mind, Et armastan, ja kartan sind
Ja, et ma wannemade sanna, Ei eal põlga, armo anna;
Siis teen ma, kuni elkan tääl, mis sinna tahhad, Ilma päääl.

Ei lihha tarkus woi so walgust, J²Esus, petta,
Sa selle kawwalusi ei ilmomata jätta;
Sa temma kurja non jo kangelst ärranaad,
Kes tark on, pimmedaks; kes pimme targaks teed.

XXIV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Wende surm on maggus unne, Kes siin waggast ellawad,

Ei need surmast lahjo tunne, Et kül ärrasurrewad,
Kelle ello Kristus isse, Neid surm satab ello fisse.

Ma putun sinnuse mo ussu k²äega
Oh JEsus! wotta sa mind heldest putuda
So kalli abbiga, siis lahkuh hädda ärra
Sest siino wäggi on kül surem tuhhat wörra.

XXV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Siina õige pühha Jummal, Ei woi kurja sallida,
Mita JEsus et ma rummal Woiksin õigust tehha ka,
Siis, kui tullel nuhtlema, Mulle armo annad sa.

Müüd keigis paigus on suurt risti, waewa, hädda.
Ep olle innimest, ke mitte tunneks sedda,
Sest jona, JEsuke, ning päästa lahti mind,
Et pallest pallese saäl saaksin nähha find.

XXVI. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Dea meles innimenne, Et saab JEsus tullesma,
Keige innimeste päle Kohhut moistma auoga
Seks sa ennast walmista, Siis saad taewast pärrida.

Oh JEsus aita mind, siis ollen sinno karjas
Siin Ma pääl laitmata, üks hä ning wagga lammas.
Ming ollen õnnistud, ei putu minause
Se hirmus põrgo piin, ma saan so rigise.

XXVII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Ärra magga patto unnes
Kui sa tahhad õnnistust,
Touse ussinaste ülles,
Jätta mahha kawwalust,
Omme lampi walmista
Õige ussu õlliga.

Sa pead isfi mind oh JEsus! õppetama,
Et tään, kui pean ma siin ennast walmistama;
Siis mulle tullel ja kui hinge peioke,
Kui ollen wie, targa neitfi sarnane.

Kümme Laulud

Kuninga Dawida.

Paulo Ramatust.

I. Laul.

Jummalakartlikeide õnnistus ning Jummalakartmatumade Nuhklus.

Sõnis on se innimenne, ke ei kõi jummalakartmatumade nou järrele, eiga seisa nende pattuste te päääl, eiga istu nende pilljade järre päääl.

2. Waid kellel hä meel on iggawesse Jssanda käsust ning mõtleb temma kässo päle õõd ja päwa.

3. Siis on temma otseko üks pu, mis we-so nede äres on istotud, mis omma wilja annab ommal aial, ning kelle lähhed ei puddene, ja keif, mis temma wottab tehha, lähheb korda.

4. Agga ninda ei olle need jummalakartmatumad; waid nemmad on kui hagganad, mis tuul laiale aiab.

5. Sepärrast ei woi need jummalakartmatumad mitte kohto ees seista, eiga pattused õigede koggodusfes.

6. Sest iggawenne Jssand tunneb õigede teed, agga jummalakartmatumade te lähhab hukka.

Seit

Seitse Patrustpöormis se Laulo.

VI. Laul.

1. Sawida Laul.

2. **S**H Jssand! ärra nuhtle mind mitte omma wihha sees, ning ärra hirmota mind mitte omma tullise wihhaga.

3. Jssand olle mulle armolinne, sest et minna ollen nõdder, te mind terweks, iggawenne Jssand, sest et minno lukontid tundwad hirmo.

4. Ja minno hing tunneb suurt hirmo, ning sinna, oh iggawenne Jssand, kui kawa (wibid sa)?

5. Wotta, oh Jssand, minno hinge jälle ärra päästa; aita mind sinno hallastusse pärrast.

6. Sest et surmas sinno (armo) ei woi ükski kuulutada; kes jouab sind kita hawa sees?

7. Minna ollen ärrawessinud minno eggamis se läbbi. Keif ööd uiotan minna omma wode, ja lastan märjaks omma silma-wega omma sängi.

8. Minno palle on ärrakuitonud melehaigusse pärrast; se on wannaks lainud keigide pärrast, te mind waerawad.

9. Tagganege minnust keif, te teie tühja tete, sest et Jssand on minno nutmis se häle kuulnud.

10. Jssand on minno ohkamist kuulnud, Jssand wottab minno palwe wasto.

11. Keif minno waenlased peawad häbbi sisse sama ning suurt hirmo tundma; nemmad peawad tagganema ning häbbi sisse sama ekkiselt.

XXXII. Laul.

Sawida Öppetus.

1. **S**ennis on se, kelle ärratagganeminne on kinnikattatud.

2. Önnis on se innimenne, kellel se iggawenne
 Issand kurjust ei arwa süüks, ning kelle waimo
 sees ei olle kawwalust.

3. Kui minna patto ei tahtnud üllestunnista-
 da, siis läksid minno lufontid wannaks iggapä-
 wa minno mõrgamisse pärrast.

4. Sest sinno kässi olle raske minno pääl pä-
 wa ja ööd; minno üddi kuiwis ärra otseko suise
 poua läbbi. Sela.

5. Agga kui minna omma patto sulle tunnis-
 tasin ning omma kurjust finni ei pidand, ning
 ütlin: minna tahhan isfiennese wasto ommad
 ärratagganamissed tunnistada iggawesse Iss-
 sandale; siis andsid sinna minno patto kurjust
 andeks. Sela.

6. Sepärrast wotwad sind palluda keik wag-
 gad hädda aial, kui paljo wet touseb, ei ullata se
 töeste nende liggi.

7. Sinna olled minnule warjuks, sinna pääs-
 tad mind abhastusse seest, sinna annad mulle su-
 re rõmoga laulda, et sa mind päästad. Sela.

8. Sinna ütled: minna tahhan sind targaks
 tehha ning õppetada sedda teed, mis sinna pead
 kaima; minna tahhan sulle nou anda omma sil-
 maga sind juhhatades.

9. Äрге olge agga mitte hobbose ning pool-ees-
 li sarnased; need on moistmatumad; nende sub-
 ho peab waljad ning sulisfi pantama, ei nemmad
 muido ei tulle sinno liggi.

10. Tiggedal on mitto wallo; agga ke igga-
 wesse Issanda päle lotab, saab rohkeste armo.

11. Rõmustage ennast, ning olge wägga rõõm-
 sad/ teie õiged! ning laulge rõõmsaste, teie ke süd-
 damest waggad ollete.

XXXVIII. Laul.

1. Dawida Laul.

2. **S**agawenne Issand! ärra nomi mind om-
mas wihhas, ja ärra hirmota mind om-
mas tullises wihhas.

3. Gest sinno noled on minno sisse lainud, ning
sinno käsfi minno päle tulnud.

4. Ep olle terwist ühtike minno lihhas sinno
mele pahhandusse pärrast; ei olle rahho minno
lukontide sees minno patto pärrast.

5. Gest minno kurjused on ülle minno päa
lainud, kui üks raske koorm on need lainud ras-
kemaiks, kui minna sudan kanda.

6. Minno patto hawad haiswad pahhaste,
ning jookswad mädda minno rummalusse
pärrast.

7. Minna ollen sures mures ning waewatud,
minna kâin kurb keige päwa.

8. Gest et minno sissefond on täis pallawat
ning ei olle ühtefit terwist minno lihha sees.

9. Minna ollen rammaiks ning wätimaiks lainud;
ma wingun, sest et minno südda hirmo tunneb.

10. Issand, keik minno iggatseminne on sul
täda, ning minno ohkaminne ep olle sinno eest är-
rapetud.

11. Mo südda põritab wägga, ma ollen ram-
moto, ning mul ei ollegi rõmo ühtike.

12. Ke mind armastawad ning mo sõbrad on,
need hoidwad ennast kowal minno willetsusse
eest, ning mo suggulased seiswad kangel.

13. Ning ke minno hinge puudwad, säädwad

sallaja wõrgud, ning ke minno kahjo noudwad,
rägimad kowweraste; iggapäwa mõtlewad nem-
mad karwalusse päle.

14. Ning minna ollen otsežo kurt, ke ei kule,
ning kui keletõ, ke ei te suud lahti.

15. Nin minna ollen selle sarnane, ke ei kule,
ning kelle süs ep olle wastust.

16. Sest et ma iggawenne Jssand, sinno päle lo-
tan, kül sinna Jssand minno Jummal mind kuled.

17. Agga ma pallun, et nemmad ei sa rõmo min-
no pärrast; kui mo jalg kōmmistab, surustelle-
wad nemmad minno wasto.

18. Sest et minna pean kannatama, ning min-
no wallo on allate minno ees.

19. Sest minna täatan omma kurjust, ning
ollen murreõ omma patto pärrast.

20. Agga minno waenlased ellawad rõõmsas-
te ja on wäggewad; ja neid on paljo, ke mind il-
ma asjata wihtawad.

21. Ning ke hääd taõsurwad minno kätte kurja-
ga, need wihtawad mind, sepärrast et minna
hääd takka nouan.

22. Ürra jätta mind mahha, iggawenne Jss-
sand, minno Jummal ärra olle minnust kaugel.

23. Tõtta mulle appi, Jssand, ke sa olled min-
no ärrapäästja.

LI. Laul.

1. Dawida Laul.

2. Kui Natan se Prohweet temma jure tulli,
pärrast sedda, kui temma sai Patsawaga
ühte piddanud.

3. Jum

3. Jummal olle mulle armolinne sinno heldus-
 ja se parrast, ja kustuta minno tagganemis-
 sed sinno rohke hallastusse parrast.

4. Pesse mind hästi minno kurjussest, ning
 puhhasta mind minno pattust.

5. Gest et minna tunnen omma tagganemis-
 sed, ja minno pat on mo ees allate.

6. Sinno wasto ükspäines ollen minna' patto
 teinud, ja kurja sinno nähhes teinud; separrast
 on sul õigus, kui sinna mulle rägid, ja sinna ol-
 led puhhas, kui sa kohhut moistad.

7. Waat! patto sees ollen minna sunnitatud,
 ja patto sees on minno emma mind sanud.

8. Waat! sinnul on hä meel sest tõsitudussest,
 mis on süddame pohjas; separrast anna mulle
 täda sedda tarkust, mis sallaja on.

9. Kasta mind Isopiga, et ma puhtaks saan,
 pesse mind, et ma läbhan walgemaks kui lummi.

10. Kuluta mulle rõmo ja armo sannumed, et
 wägga rõmsaks sawad minno lufontid, mis sa
 olled waewanud.

11. Põra ärra omma palle minno pattude eest,
 ja kustuta ärra minno kurjust.

12. Lo minno sees, Jummal, üks puhhas süd-
 da, ning uenda minno sees kindla waimo.

13. Ärra heita mind ärra sinno palle eest, ja
 ärra wotta sinno pühha Waimo minnult ärra.

14. Anna mulle jälle sinno õnnistusse rõmo,
 ja se hämelelinne waim toetago mind.

15. Siis tahhan minna sinno teed õppetada
 neid, fe on ärratagganenud, et need pattused sin-
 no pole pöörwad.

16. Oh Jummal, Jummal, minno ärrapääst-
ja, päästa mind werri-süüst.

17. Issand, te lahti minno mofkad, siis peab
minno su sinno kitust fulutama.

18. Sest sinnul ep olle hääd meelt ohwrist, et ma
neid annan; ei sinna holi polletamise ohwrist.

19. Jummal melepärralised ohwrid on üks
ahhastud waim, ahhastud ning waewatud süd-
dant ei põlga sinna, Jummal.

20. Te hääd sinno hää mele pärrast Sionile;
ehhita Jerusalemma mürid.

21. Siis sawad sinno mele pärrast ollema õigus-
se ohwrid; need polletamise ning tulle ohwrid;
siis wiwad waggad wõrsefid sinno altari päle.

CII. Laul.

1. ühhe häddalisse palwe, kui temma wägga
kurb on, ning keik ommad mõtted Jum-
mala ees üllesträgib.

2. **S**igawenne Issand, kule minno palwe, ja
minno kiskendaminne tulgo sinno ette.

3. Ärra peita omma palle minno eest; põra
omma kõrwa minno pole sel aial, kui mul on kit-
sas kä; kule mind pea sel aial, kui ma hüan.

4. Sest minno päwad lõpwad ninda kui suits-
ning minno lufontid on ärrapõllenud kui üks leed.

5. Minno südda on mahhalõdud ning ärra-
kuiwnud kui rohhi, et minna unnustan omma
leiba sõmata.

6. Minno luud on lihha külje finni sanud min-
no ohkamisse pärrast.

7. Minna ollen kõrbe liinno sarnaseks sanud;
min

minna ollen kui õful, mis woõga paigade sees ellab.

8. Minna walwan, ning ollen kui üksik lind kattusse pääl.

9. Minno waenlased teotawad mind keige päwa; se hulluste minno päle käiwad, need wandwad minno nimmega.

10. Sest et minna tuhka sõõn kui leiba ning seggan omma joomaja nuttoga.

11. Et sinno meel pahha ning sinno wihha suur on; sest sinna olled mind ülestõstnud, ning wiskanud wasto maad.

12. Minno päwad on kui üks warri, mis pea lõppeb, ja minna fuiwan ärra kui rohhi.

13. Agga sinna iggawenne Isand, jääd iggawest, ning sinno mällestus põlwest põlweni.

14. Touse sinna ülles ning hallasta Sioni päle, sest aeg on, et sa temma päle hallastad; sest et satud aeg on fätte sanud.

15. Sest et sinno sullased hääal meel ihhaldawad temma kirwade ehhitamist, ja neil on halle meel temma põrmo päle.

16. Et pagganad wottaksid iggawesse Isanda nimme karta, ning keif ma kunningad sinno au.

17. Kui se iggawenne Isand saab Sioni ehitanud, ning nähtud omma au sees.

18. Ning waatnud selle alwa palwe päle, ning ei olle põlgnud nende palwe.

19. Sedda peab kirja pandama tulleswa põlwe rahwale; et se rahwas, mis ueste luakse, woib fita iggawest Isandat.

20. Sest et temma üllerwelt pühha assemelt

on waatnud; se iggawenne Jssand on taewast waatnud Ma päle.

21. Et temma kuleks wangide ohkamist, ning lahti päästaks need surma lapsed.

22. Et nemmad Sionis peawad fulutama iggawesse Jssanda nimme, ning Jerusalemmas temma fitust.

23. Kui rahwas ühte foggub, ja funningrigid, et nemmad iggawest Jssandat teniwad.

24. Ehk temma kü! minno rammo waewab te pääl, ning minno päwad lühhendab;

25. Siiski ütlen minna: ärra korrasta mind mitte ärra minno keska sees; sinno aastad keskwad põlwest põlweni.

26. Sinna olled jo wannast maad raianud, ning taewad on sinno kätte tõ.

27. Nemmad lähwad hukka; agga sinna jääb, ja keif need sawad wannaks ninda kui üks kuub, sinna wottad neid ueks tehha, ninda kui ridid, ning nemmad sawad ueks.

28. Agga sinna olled sesamma ikka, ning sinno aastad ei löppe.

29. Sinno sullaste lapsed sawad asset, ja nende suggu peab sinno ees figgima.

CXXX. Laul.

1. **W** Ohjatumma hädda seest hüan minna sinno pole, iggawenne Jssand.

2. Jssand, kule minno häält, sinno kõrwad panggo tahhele minno pallumissed.

3. Kui sinna iggawenne Jssand, tahhaksid patitud arwada, kes süis jouaks so ees seista?

4. Seest et sinno kä on andeksandminne, et sind peab kardetama.

5. Min

5. Minna otan iggawest Zsandat, minno hing otab, minna lotan temma sanna päle.

6. Minno hing otab Zsandat ennam kui need wahhimehbed homiko, fe homiko sadik wahhis on.

7. Zsrael, lota iggawesse Zsanda päle, sest se iggawenne Zsand on helde, ning temma päästab mitmel wiisil.

8. Ning sesamma päästab Zsraelt feigest temma pattudest.

CXLIII. Laul.

1. Iggawenne Zsand, kule minno palwe panne tähele minno ohkamised omma tootusse pärrast; wotta mind kuulda sinno õigusse pärrast.

2. Ja ärra minne kohito omma sullasega, sest et ükski innimenne, fe hinges on, ep olle õige sinno ees.

3. Sest et waenlane aiab mo hinge takka, temma kaotab sutumaks minno ello, temma panneb mind istma pimmedusses, kui need, fe ammogi on surnud.

4. Ning minno Waim nõrkeb ärra minno sees, ja minno südda kohkub kesk mino sees.

5. Minna tulletan omma mele need endised päwad; minna mõtlen feige sinno tõ päle, minna kõnnelen sinno kätte teggemisest.

6. Minna laotan ommad kaad laiale sinno pole; minno hing himmustab sinno järrele, kui üks ma, mis marga tahhab. Sela.

7. Kule mind pea, iggawenne Zsand; minno waim lähhab nõdraks; ärra peita omma palle minno eest, et minna ei sa nende sarnaseks, fe hauda mahha lähkawat.

8. Anna mulle aegsaste kuulda sinno heldust, fests et minna sinno päle lotan; anna mulle tãda sedda teed, mis minna pean kãima, fests et minno wãgga sinno jarrele ihaldan.

9. Pãasta mind minno waenlastest, iggawenne Issand; sinnule rãgin minna sallaja omma hãdda.

10. Öppetã sinna mind teggema, mis sinno meele pãrrast on, fests sinna olled minno Jummal, sinno hã Wain saatko mind õige te päle.

11. Iggawenne Issand, anna mulle uello sinno nimme pãrrast; minno hinge pãasta abhastust fests sinno õigusse pãrrast.

12. Ning kaota minno waenlased sinno heldusse pãrrast, ning rikku ärra feik, fe minno hinge waewarwad, fests minna ollen sinno sullane.

LXXIII. Laul.

Nende Jummalakartmatumade
hãast Põlwest.

Asawi Laul.

1. Jummal on süiski hã Israellit, neile, fe puhjad on süddamest.

2. Agga minno jallad olleksid pea libbistand, ja ühtekit ei olnud waja, et ma pididin korwale minnema.

3. Sests et mul pahha meel olli hooplijade pãäl, kui ma nende furjade hãa põlwe nãggin.

4. Sests et nemmad surmani ei tunne hirmo; waid on lihhawad ning rammofad.

5. Nemmad ei olle hãddas kui muud waesed ja neid ei waerwata, kui teised innimesed.

6. Neme

6. Nemmad on wägga surelissed, ning katwad ennast üllefohtoga kui ühhe riega.

7. Nende filmad on wägga lihawad; nemmad aiawad ennani ning ennani ahnust taffa.

8. Nemmad waewawad teisi, ja rägawad üllefohtut kurjaste; nemmad rägawad ülle riina.

9. Nemmad rägawad wasto taewast; ja nende keel käib laialt möda maad.

10. Sepärrast käib rahwa hulk nende järrele, ja näitse kui suur wessi nende ümber ollewad.

11. Sest nemmad ütlewad: kuidas Jummal täab? ja kas on tãda üllewel?

12. Waat, neil on hã põlw siin ilmas, ja fogurwad suurt rikkust.

13. Ons siis ilma asjata, et ma puhhastan omma süddant; ja puun ilma süta olla.

14. Ja ollen willets iggapãaw, ja tunnen hirmo iggal homikul.

15. Kui ma olleksin mõttelnud: minna tahhan sedda ka ütelda, siis olleksin minna laitnud sinno lapsed, ke eal olnud.

16. Sepärrast noudsin minna sedda ärramoista; agga se olli mo meles raske.

17. Senni ko ma õpsin Jummalala puhha nou tundma, ja pannin tähhele nende otša.

18. Agga sinna panned neid tõest libbeda päle, ja lassed neid langeda hirmsa hukatusse siise.

19. Oh kui lähwad nemmad hukka otsego silma pilkmisel; nemmad kadduwad ja lõpawad hirmo pärrast.

20. Otsego käub selle unne näggo, ke ülleäretab;

Kab; ninda teotad sinna, Issand, arwalikkult nende illusa näggo.

21. Kui minno südda wihhaseks sai, ja minna is sienneses ennesele waewa teggin.

22. Siis olin minna jölle, ja ei moistnud sedda polegi; ma olin ühhe moistmata lojusse sarnane sinno meles.

23. Siiski ollen minna ikka jänud sinno jure; sinna olled mind kinnipiddanud minno parramast kääst.

24. Omma nouga juhhatad sa mind, ja wimaaks wottad sa mind auga wasto.

25. Mis on mul taewas armsam kui sinna kui ma agga sinno jures ollen, ei himmusta ma üh teki siin ma pääl.

26. Kui minno lihha ning minno südda ram motummaks lähhawad; siiski olled sa, oh Jummal, minno süddame rammo ning ossa iggawest.

27. Gest waat, ke sinnust tagganewad, lähhawad hukka; sa kaotad ärra keik, ke muud ennam kui sind armastawad.

28. Se on mul wägga hä, et minna Jummal pole hoian, ning omma lotust pannen Jummal omma iggawesse Issanda päle, et minna fulutan keik temma teggud.

CXIX. Laul.

Pühast Jummal Sannast.

1. Issad on, kelle ello on laitmata, need, ke kaitwad iggawesse Issanda kässo järrele.
2. Onsad on, ke temma tunnistused piddawad; keigest süddamest redda takkanoudwad.

3. Need

3. Need ei te tõeste kurja, vaid käitvad temma teede pääl.

4. Sinna olled käsknud ommad käskmised kangeste piddada.

5. Oh et minno ello nouud jouaksid sinno säädmised piddada.

6. Siis ei sa ma häbbiks, kui minna keif sinno käsofannad tähele pannen.

7. Ma fitan sind õigest süddamest, et sa mind õppetad sedda, mis sinna õigeks moistad.

8. Ma tahhan piddada sinno säädmised, ärra jätta mind mahha foggoniste.

II.

9. Misga teeb üks noor innimenne omma teed õigeks? Kui temma kinni peab sinno sannast.

10. Minna otsin sind keigest süddamest; ärra lasse mind eksida sinno käsofannadest.

11. Minna pannen sinno sanna tallele omma süddamesse, et ma patto ei te sinno wasto.

12. Kitus olgo sulle, iggawenne Issand, õppeta mind sinno säädmist.

13. Omma suga tahhan ma üllesrügida keif sinno su moistmised.

14. Mul on rõmo sinno tunnistuste pärrast, ennarn kui keige rikkusse pärrast.

15. Minna mõtlen sinno käskmiste päle, ja watan sinno te-raude päle.

16. Mul on suur rõõm sinno säädmisest, ma ei unnusta mitte ärra sinno sanna.

III.

17. Sepärrast te sedda hääd omma sullassele, et ma ellan, ja hoian sinno sanna.

18. Te lahti minno silmad, et minna nään need
 immelikkud asjad sinno kässo seest.

19. Ma ollen woõras ma päääl; ärra peita min-
 no eest ärra sinno kässofanno.

20. Minno hing tunneb waewa himmo pärrast
 sinno õigusse järrele iggal aial.

21. Sinna sõitled need surelised ning ärrane-
 tud, ke eksiwad sinno kässofannadest.

22. Käna minnust ärra teotust ning naero, sest
 minna pean finni sest mis sinna tunnistad.

23. Sured Jssandad istuwad ja rägimad ka
 wasto mind; sinno sullane mõtleb sinno saadmise
 te päääl.

24. Ka sinno tunnistused on minno rõõm ja
 nou andjad. IV.

25. Minno hing on wägga willets, jahhuta mind
 sinno sanna järrele.

26. Kui ma sinnule omma teed ollen kulumatud,
 olled sa mind kuulnud; õppeta mind sinno saad-
 mised.

27. Te targaks mind sinno käskmiste te sees, et
 minna mõtlen sinno imme-asjade päle.

28. Minno hing nuttab kurwastusse pärrast,
 kinnita mind sinno sanna järrele.

29. Sedda walle teed põra minnust ärra, ning
 anna minnule armust sinno kässo.

30. Minna ollen wallitsenud tõe teed, ning pan-
 nen tähele, mis sinna õigeks moistad.

31. Ma pean finni sest, mis sinna tunnistad, ig-
 gawenne Jssand, ärra lasse mind habbi sisse saa.

32. Minna jooksen sinno kässofannade te päääl,
 sest et sinna olled minno süddant rõmustanud.

33. Öppetä mind, iggawenne Jssand, sinno sääd-
miste teed, et minna sedda hoian otsani.

34. Ze targaks mind, et ma pean sinno käs-
ning sedda hoian keigest süddamest.

35. Tallota mind sinno kässofannade raa päle,
sest et mul hä meel on sest sammast.

36. Käna minno südda sinno tunnistuste pole,
ja ei mitte ahnusse pole.

37. Põra minno silmad ärra tühja waatmast;
anna mulle ue ello sinno te pääl.

38. Kinnita omma sullasele sinno sanna; se sa-
tab sind kartma.

39. Kaota sedda teotust, mis ma kartan, sest
et sinno õigusse moistmised hääd on.

40. Waat minna iggatsen sinno käskmiste jär-
rele; anna mulle ue ello sinno õigusse läbbi.

41. Ja sinno heldus tulgo minnule, iggawenne
Jssand, ning sinno abbi sinno sanna järrele.

42. Siis tahhan minna kosta ühhe sanna selle-
le, ke mind teotab, sest et minna lotan sinno sanna
päle.

43. Ning ärra kisu eal minno suust sinno tõe
sanna, sest et minna sedda otan, mis sinna õigeks
moistad.

44. Ja minna tahhan hoida sinno käske allati
iggaweste ning iggawest ts aiaks.

45. Ning tahhan ellada rahho sees, sest et min-
na sinno käskmised nouan.

46. Ma tahhan räkida sinno tunnistussist ka
kuningade ees, ja ei mitte häbbendada.

47. Ja minna tahhan wägga römüs olla sinno käsfosannade pärrast, mis ma armastan.

48. Minna wottan hääl meel sinno käsfosannad wasto ning mötlen sinno säadmiste päle.

VII.

49. Wällestä omma sullase hääks omma tootusse sanna, mis päle sinna mind olled pannud loetma.

50. Se on minno rööm minno hädda sees, et sinno sanna mulle ue ello annab.

51. Need uhked naerwad mind wägga; siis ei tulla minna mitte ärra sinno käsust.

52. Kui minna mötlen, iggawenne Jssand, kui da sinna wannast olled kōhnut moistnud, siis tunnen ma rōmo.

53. Hirm tulles minno päle nende tiggedade pärrast, te sinno käske mahhajatwad.

54. Mis sinna olled säadnud, sest laulan minna ommas loias, kus ma otsego wooras ollen.

55. Ma tulletan, iggawenne Jssand, õsel sinno nimme omma meie, ja pean finni sinno käsust.

56. Se on mul olnud rōmüks, et ma finni pean sinno käsmissest.

VIII.

57. Se iggawenne Jssand on minno osfa, se on minno nou, et minna tahhan piddada sinno sannad.

58. Ma pallun sind keigest süddamest: anna mulle arms sinno sanna järrele.

59. Ma arwan ärra ommad teed, ja pōran ümber ommad jallad sinno tunnistuste pole.

60. Ma tõttan, ja ei wibi sinno käsfosannad widdamata.

61. Tiggedado wäggi koggub mo ümber; agga minna ei unnusta mitte sinno käsfo.

62. Kesf ösel tousen minna ülles sind fiitma sinno õige fohtomoistmisse pärrast.

63. Minna ollen nende keigide seltsimees, ke sind fartwad, ja sinno käsmissed yiddawad.

64. Iggawenne Isand, ma-ilm on täis sinno heldust; õppeta mind sinno saadmised.

IX.

65. Sinna, iggawenne Isand, olled hääd teinud omma sullase omma sanna järrele.

66. Õppeta mind tarkust ja hääd moistma, sest et minna ussun sinno käsfosannad.

67. Ennego mind allandati, effisin minna; agga nüüd pean minna sinno sanna.

68. Sinna olled hä, ning teed hääd, õppeta mind sinno saadmised.

69. Need uhked tõstwad minno päle waltet; agga minna pean keigest süddamest finni sinno käsmissest.

70. Nende südda on kowwaks lainud, kui raswa, agga mul on rõmo sinno käsjust.

71. Se on mul hä, et mind on waewatud, sest et minna õppen sinno saadmised.

72. Se käs, mis sinna kulutad, on mul kallim, kui mitto tuhjad kulla ja hebbe räkki.

X.

73. Sinno kaäd on mind teinud ja walmistanud, te targaks mind, et minna õppen sinno käsfosannad.

74. Ke sind fartwad, näwad mind, ja on rõõmsad, sest et minna sinno sanna päle ollen lootnud.

75. Ma tãan, iggawenne 3s sand, et sinno koh-
tomoistmised õiged on, ja et sinna mind hästi ol-
led karristanud.

76. Sinno heldus olgo mulle rõmuks, ninda ko
sinna omma sullasel olled rõginud.

77. Hallasta sinna minno päle, et ma ellan, sest
et sinno käs on minno rõmustus.

78. Sago häbbiks need uhked, ke ilma asjata
mind tahtwad rikkuda; agga minna mõtlen sin-
no käsmiste päle.

79. Agga minno pole heitko ennast need, ke sind
kardwad, ja sinno tunnistused moistwad.

80. Minno südda olgo karmalusseta sinno
säädmiste sees, et ma ei sa häbbiks.

XI.

81. Minno hing on rammotummaks läinud
sinno abbi otes; ma otan sinno tootusse sanna.

82. Minno silmad on rammotummaks läinud,
otes sinno tootusse sanna; ma ütlen: millal sa
mind rõmustad.

83. Sest et minna ollen kui üks nahkne kot suit-
sus; sinno säädmis si ei unnusta minna mitte.

84. Mitto päwa on alles sinno sullasel? millal
moistad sa kohhut nende päle, ke mind takka kius-
sawad.

85. Need uhked on kaewanud mulle aukusid,
si sunni se sinno kässoga ühte.

86. Keik sinno kässosannad on tõssised; nem-
mad kiusawad mind takka ilma asjata, aita mind.

87. Nennad tewad pea otsa minno päle Ma
õil, agga minna ei jätta mitte mahha sinno käst-
mised.

88. Sin

88. Sinno heldusse järrele anna mulle uut ei
et minna hoian sedda, mis sinna tunnistad.

XII.

89. Sinna, iggawenne Jssand, olled iggawen-
ne, ja sinno sanna seisab kindlaste taewas.

90. Põlwest põlweni kestab sinno tödde; sinna
olled maad walmistanud, ning temma seisab.

91. Sinno fohto pärrast seiswad nemmad weel
täanna pääwani, sest et need feik on sinno orjad.

92. Kui sinno käsik ep olleks olnud minno rõõm,
siis olleksin minna omma hädda sees hukka
lainud.

93. Minna ei tahha eal sinno käsikmissi unnu-
tada, sest et sinna nende läbbi mulle uel ello annad.

94. Sinno pärralt ollen minna, päästa mind, sest
et minna sinno käsikmissed ollen takkanoudnud.

95. Need kurjad puudwad wägga mind rikku-
da; agga minna pannen tähhele, mis sinna tun-
nistad.

96. Keige kallima asja otsa ollen ma näinud,
agga sinno käsikfanna on otsata.

XIII.

97. Kui wägga armastan minna sinno käsik-
iggapäaw mõtlen minna selle päle.

98. Sinno käsikfannad tewad mind t-
maks, kui minno waenlased on; sest need k-
fannad on mo kä iggaweste.

99. Ma ollen targem kui feik need, ke mind
petawad, sest et minna se päle mõtlen, mis
tunnistad.

100. Ma moistan ennem kui wann-
minna sinno käsikmissist kinni p-

101. Minna heian ommad jallad furja te raa
 et minna roikkim hoida sinno sanna.

102. Minna ei taggane sest, mis sinna õigeks
 moistad sest et sinna mind õppetad.

103. Kui maggus on sinno sanna minno su la-
 se, se on maggusam kui messi minno suus.

104. Sinno kaskmiste seest ollen ma moistust
 sanud, separrast wihtan minna walle te rajad.

XIV.

105. Sinno sanna on minno jallat lühhiks, ja
 üts walgus minno te rajade pääl.

106. Ma wannun (ja tahhan sedda tehha,) et
 minna heian, mis sinna õigeks moistad.

107. Ma ollen wägga waewatud, iggawenne
 Zesand, minna minnule uut ello sinno sanna jär-
 rel.

108. Wotte hääks, mis ma hääle melei tootan,
 aggan minna Zesand, ja õppeta mind, mis sinna
 õigeks moistad.

109. Minno hing on allari sure hädä sees, ja
 minna ziunnusta sinno kasko.

110. Siagedad on pannud mulle wõrgud, ag-
 ga minna ei eksi arva sinno kaskmissest.

111. Mis sinna tunnistad, se on minno pärrane
 õigga iggawenne sest et se on minno süddame rõõm.

112. Ma ollen nou wõtnud sinno saadmissest
 ehha ikka ja ello otsani.

XV.

113. Ma wihtan need lahhemeelelisest, agga
 õfasko armastaa minna.

Sinno õlled minno wärrä ja filp, minno
 sinno sanna päle.

